

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

2. Incommoda: vinum secreta revelat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

Ethica.

Jam doctrinam subjiciemus non unam. I. (a) Bacchus fingitur specie venusti pueri, hilaritatem vultu præferentis, tibiam, lætitiæ instrumentum, manu tenentis. *Vinum* enim, teste regio Vate, lætificat cor hominis. psal. 103. Et Siracides cap. 31. *Vinum in jucunditatem creatum est, & non ad ebrietatem.* & ibid. *Exultatio est animæ & cordis vinum moderatè potatum.* Ideò Bacchus à Nymphis educatus fertur, ut scilicet lymphis mitigetur, si ferventiùs incalcescat. *Lyæus*, quod diximus, à solvendo dicitur, nam solvit animum curis. Unde Horatio vocatur *Lætitia Dator*. Notum est illud Anacreontis: *Quando bibo vinum, dormiunt curæ.* Et illud Zemonis: Sicut lupini amarissimi crebra aquarum aspergine macerati dulcescunt: ita animi tristes vino irrigati molliuntur atque mitescunt. Ovidius canit:

Cura fugit multo diluiturque mero.

Et Tibullus lib. 1. eleg. 7.

Ille liquor docuit voces inflectere cantu,

Movet & ad certos nescia membra modos,

Affonat Horatius lib. 1. Od. 18.

Quis post vina gravem militiam, aut pauperiem
crepat?

Apud Ciceron. 3. Tusc. legimus: Huic calix nulli impingendus est, ut plorare desinat. Monet Salomon Prov. 31. *Dare scieram mægestatis suæ, & doloris sui.* Sed hæc lætitia limites moderationis ne excedat, nam fistula manu Bacchi gestata quosdam longiùs extra temperantiam abripit; & fit, quod Prov. 23. dicitur: *Vinum ingreditur blandè, sed in novissimo mordet ut coluber, & sicut regulus (seu basiliscus) venena diffundet.*

II. (b) Nuditas Bacchi significat vinò secreta revelari. Hinc Ovidius:

Tunc aperit mentes ævo rarissima nostro

Simplicitas, artes (c) excutiente Deo.

Et Horatius Od. 21. lib. 3. de vino:

Tu lene tormentum ingenio admoves

Plerùmque duro: tu Sapientium

Curas, & arcanum jocoso

Consilium retegis Lyæo.

(a) Vini commoda. (b) Vinum secreta revelat. (c) Astutiam expellente.

Idem

Idem ad Pisones de arte Poëtica:

Reges dicuntur magnis urgere culullis
Et torquere mero, quos perspexisse laborant.

Aptam ad hoc similitudinem inducit Romanus Philosophus. Quem admodum, inquit, musto dolia ipsa rumpuntur, & omne quod in imo jacet, in summam partem vis caloris eiecit: sic vino exastuante, quidquid in imo jacet abditum, effertur, & prodit in medium. Et Plinius lib. 14. c. ult. Cùm vinum solverit rigorem, vigorémque mentis, animi secreta proferuntur, redituraque per jugulum voces non continentur. Vulgóque *veritas* attributa vino est. Et S. Ambrosius: Plerique vino utuntur ut eculeo, & quibus tormenta non eliciunt vocem proditionis, eos tentant bibendo, ut patriæ statum, salutem civium, defensionis suæ prodant consilia. Nam quis inter cyathos texit, quod latere cupiebat? Clytum strenuum Alexandri Ducem quid perdidit, nisi liberior & solutior inter pocula lingua?

III. (d) Baccho cornua tribuunt Poëtæ, quia qui liberaliùs biberint, ad pugnam sunt parati & animosi. Hinc Ovidius:

Vina parant animos, faciuntque caloribus aptos,

Et Horatius lib. 1. epist. ad Torquatum:

Quid non ebrietas designat? operta recludit,
Spes jubet esse ratas, in prælia trudit inermem,
Sollicitis animis onus eximit, ac docet artes.
Fœcundi calices quem non fecere disertum?
Contracta quem non in paupertate solutum?

Et lib. 3. Ode 21. de Baccho:

Tu spem reducis mentibus anxijs,
Virisque & addis cornua pauperi,
Post te neque iratos trementi
Regum apices, neque militum arma.

In hanc rem graviter Salomon Prov. 23. *Cui va? cuius patri va? cui rixa? cui fovea? cui sine causa vulnera? cui suffusio oculorum? nonne his, qui commorantur in vino, & student calicibus epotandis? Vinum scilicet fumos calidos in caput exhalat, qui cerebrum, indeque bilem ac furorem accendunt: unde ira, lites, rixæ, cædes & verbera. Ita quotidiana docet experientia, gulonum Convivia & Symposia desinere in jurgia, cædes, vulnera. Quocirca S. Chryostomus, sicut oleum, inquit, alit lucernam, sic vinum inflammat iram. Confirmat Salomon Prov. 20. *Lux-**

N 2

uriosa

(d) *Vinum accendit ferociam.*